

VIŠI SUD U PODGORICI
Kž.br. 879/2001
Podgorica, dana 26. 09. 2002. godine

U IME NARODA

VIŠI SUD U PODGORICI, kao drugostepeni krivični, u vijeću sastavljenom od sudije Hasnije Simonović, kao predsjednika vijeća, sudija Čedomira Janjevića i Zorana Kuzmanovića, kao članova vijeća, uz učešće Rajke Milović, kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv okrivljenih **AŠANIN VLADISLAVA i JOVANOVIĆ DUŠKA**, zbog kriv.djela iz čl. 76. st. 1., 2. i 3. i čl. 77. st. 1. i 2. KZ RCG, odlučujući povodom izjavljenih žalbi punomoćnika privatnog tužioca Stanka Subotića, advokata Milorada Bojovića, iz Budve i branioca okrivljenog Ašanin Vladislava, advokata Garić Dragana, iz Podgorice, protiv presude Osnovnog suda u Podgorici K.br. 01/5068 od 29.08. 2001. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 26.09. 2002. godine, donio je

PRESUDU

Uvažava se žalba punomoćnika privatnog tužioca Subotić Stanka, a povodom te žalbe i žalbe branioca okrivljenog Ašanin Vladislava, **PREINACAVA SE** presuda Osnovnog suda u Podgorici K.br. 01/5068 od 29.08.2001.godine, u stavu I u pogledu pravne ocjene djela i krivične sankcije, tako što se radnje iz izreke te presude imaju kvalifikovati kao krivično djelo – klevete iz čl. 76. st. 2. u vezi st. 1. KZ RCG, za koje se okrivljeni Ašanin Vladislav **OSUĐUJE** na kaznu zatvora u trajanju od 30 dana.

U ostalom dijelu navedena presuda ostaje neizmijenjena.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda u Podgorici K.br. 01/5068 od 29.08.2001. godine okrivljeni Ašanin Vladislav oglašen je krivim da je počinio krivično djelo – klevete iz čl. 76. st. 3. u vezi st. 2. i 1. KZ RCG, činjenično opisano u izreci te presude pod stavom I te mu je izrečena uslovna osuda sa utvrđivanjem kazne zatvora u trajanju od 5 mjeseci uz istovremeno određivanje da se kazna neće izvršiti ako u roku od dvije godine ne izvrši novo krivično djelo. Obavezan je okrivljeni na plaćanje troškova krivičnog postupka – paušala u iznosu od 20 DEM, te odlučeno da se ta presuda po pravnosnažnosti o trošku okrivljenog objavi u dnevnom listu «Dan».

Istom presudom u stavu II protiv okrivljenog Jovanović Duška na osnovu čl. 349. tač. 3. ZKP-a odbijena je optužba da bi izvršio krivično djelo – klevete iz

čl. 76. st. 3. u vezi st. 2. i 1. u sticaju sa kriv.djelom – uvrede iz čl. 77. st. 2. u vezi st. 1. KZ RCG.

Protiv navedene presude žalbu je izjavio punomoćnik privatnog tužioca Subotić Stanka, advokat Milorad Bojović, a istu pobija zbog odluke o krivičnoj sankciji, s predlogom da se prvostepena presuda preinači i okrivljeni osudi na bezuslovnu kaznu zatvora te da se takva presuda nakon pravnosnažnosti o trošku okrivljenog objavi u dnevnom listu «Dan».

Žalbu je izjavio i branilac okrivljenog Ašanin Vladislava, advokat Garić Dragan, iz Podgorice, a presudu pobija zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno utvrdjenog činjeničnog stanja, pogrešne primjene zakona i odluke suda o krivičnoj sankciji, s predlogom da se napadnuta presuda preinači i okrivljeni oslobodi od optužbe, ili pak, da se ista ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak.

U sjednici vijeća razmotreni su cjelokupni spisi predmeta, ispitana pobijana presuda u smislu žalbenih navoda, a pri tome i po službenoj dužnosti u smislu čl. 376. ZKP-a, ocijenjeni navodi izjavljenih žalbi, za čim je nadjeno:

- da u postupku donošenja nijesu počinjene, niti pobijana presuda sadrži bitne povrede odredaba krivičnog postupka o kojima drugostepeni sud vodi računa po službenoj dužnosti u smislu čl. 376. st. 1. tač. 1. ZKP-a, pošto je izreka razumljiva i nije protivrječna razlozima u pogledu činjeničnih utvrdjenja, a prvostepeni sud je u obrazloženju presude iznio potpune i jasne razloge o svim odlučnim činjenicama, a sve u smislu čl. 357. st. 7. ZKP-a.

Prvostepeni sud je potpuno i sa izvjesnošću utvrdio činjenično stanje, te osnovano izveo činjenični zaključak da je okrivljeni Ašanin Vladislav, kao glavni i odgovorni urednik dnevnih novina «Dan», pronosio u tim novinama za privatnog tužioca Subotić Stanka neistinite činjenice koje škode časti i ugledu privatnog tužioca, a čiji sadržaj je tačno odredjen izrekom pobijane presude. Ovakvo svoje utvrdjenje prvostepeni sud zasniva na pravilnoj ocjeni provedenih dokaza i date odbrane okrivljenog Ašanin Vladislava na glavnom pretresu, svih zasebno i u njihovoj međusobnoj povezanosti, tako da ničim nije dovedena u sumnju činjenična osnova koja govori o djelatnosti okrivljenog Ašanin Vladislava po pitanju objavljivanja predmetnih tekstova u listu «Dan», a sve posmatrano sa krivično – pravnog aspekta u konkretnom predmetu.

Prvostepeni sud je pogrešno kvalifikovao radnje okrivljenog Ašanin Vladislava, činjenično opisane u izreci prvostepene presude, kada ih je podveo pod čl.76. st. 3. u vezi st. 2. i 1. KZ RCG. To sa razloga što činjenična osnova iz izreke prvostepene presude ne sadrži činjenično utvrdjenje iz kojih bi se moglo zaključiti da je to što je neistinito pronosio okrivljeni takvog značaja da je dovelo ili je moglo dovesti do teških posljedica za privatnog tužioca, jer težina nastupjele posljedice kao i mogućnost njenog nastupanja objektivno se

procjenjuje a takve su npr. prestanak radnog odnosa, razvod braka, smjenjivanje sa funkcije, velika materijalna šteta, ugroženost životnog i tjelesnog integriteta i sl. Prema tome pravilna kvalifikacija radnji okrivljenog Ašanin Vladislava, kako ih je utvrdio prvostepeni sud izrekom pobijane presude, jeste krivično djelo – klevete iz čl. 76. st. 2. u vezi st. 1. KZ RCG. Kako se prvostepena presuda žalbom punomoćnika privatnog tužioca ne pobija u pogledu činjeničnih utvrdjenja to je drugostepeni sud mogao presudu preinačiti samo u pogledu pravne kvalifikacije podvodeći činjeničnu osnovu iz izreke pobijane presude pod odredbu čl. 76. st. 2. u vezi st. 1. KZ CG, a primjenom čl. 376. st. 1. tač. 2. ZKP-a.

Ne stoje navodi žalbe branioca okrivljenog Ašanin Vladislava da okrivljeni nije počinio krivično djelo za koje je okrivljen, te da nema njegove odgovornosti za isto. To sa razloga što i po shvatanju ovog suda, krivična odgovornost okrivljenog Ašanin Vladislava za predmetno krivično djelo proizilazi na osnovu nesumnjivo utvrdjenih činjenica u provedenom postupku, a uz primjenu opštih odredbi Krivičnog zakona koje regulišu krivičnu odgovornost – čl. 11. KZ SRJ, te da u konkretnom slučaju nema primjene čl. 27. istog Zakona, našto se žalbom branioca neosnovano ukazuje.

Naime, inostrano glasilo «Nacional» je samostalno u sklopu svoje uredjivačke politike, sa svojim glavnim i odgovornim urednikom i svojim novinarima objavilo tekstove koji sadrže klevetničke izjave navedene u izreci prvostepene presude. Novinari lista «Nacional» nijesu imali ni jedan vid saradničko – novinarskog odnosa sa listom «Dan» po pitanju objavljivanje tekstova već objavljenih u listu «Nacional», pa da bi se u takvoj relaciji postavilo pitanje kaskadne odgovornosti okrivljenog Ašanin Vladislava kao glavnog i odgovornog urednika, kako to propisuje čl. 27. KZ SRJ. Do objavljivanja tekstova sa klevetničkom sadržinom u listu «Dan» došlo je djelatnošću okrivljenog Ašanin Vladislava, koji nakon što dolazi do tekstova Nacionala i biva upoznat sa njihovom sadržinom odlučuje da izvrši njihovo prenošenje i objavljivanje u listu «Dan», a u okviru svog ovlašćenja da kao glavni i odgovorni urednik slobodno i samostalno uredjuje tu novinu, a što je i uradjeno na način opisan u izreci prvostepene presude. Na taj način on preduzima, u krivično pravnom smislu, radnje izvršenja krivičnog djela – klevete u obliku pronošenja neistina za privatnog tužioca Subotić Stanka koje mogu škoditi njegovoj časti i ugledu. Imajući u vidu da, u smislu čl. 28. Zakona o javnom informisanju RCG, glavni i odgovorni urednik slobodno i samostalno uredjuje javno glasilo, to je bez uticaja na njegovu krivičnu odgovornost tvrdnja iznijeta u njegovoj odbrani da je za objavljivanje inkriminiranih tekstova imao saglasnost i uredjivačkog kolegijuma.

Ne stoji ni teza iznijeta u žalbi branioca okrivljenog Ašanin Vladislava da tokom postupka nije raspravljeno niti pak činjenično ukazano da li je istinito ono što je objavio hrvatski list a list «Dan» prenio ad literam, tj. u cjelosti bez svojih komentara, koristeći čak i prelom hrvatskih novina. Prvostepeni sud u tom pravcu daje jasne razloge, a sem toga okrivljeni Ašanin Vladislav o inkriminiranim činjenicama saznaje iz inostranog glasila, inkriminirane

činjenice su po svom značaju i sadržaju takve da kod svakog prosječnog čovjeka na prvi pogled izazivaju sumnju u njihovu istinitost, a okrivljeni Ašanin Vladislav kao profesionalni novinar je u saznanju da objavljene informacije iz raznih oblasti društvenog života u vidu novinarskih vijesti nijesu autorska djela u smislu Zakona o autorskim pravima, pa da kao takve imaju veći stepen vjerovatnoće, tačnosti činjenica koje sadrže. Prema tome ne može se smatrati da je okrivljeni Ašanin Vladislav dokazao da je imao osnovanog razloga da povjeruje u istinitost informacija koje je prenosio, u vršenju svog novinarskog poziva za privatnog tužioca, posebno po pitanju da je izvršio krivična djela koja se gone po službenoj dužnosti, a što bi u suprotnom, po čl. 80. st. 2. u vezi st. 1. KZ RCG i bez postojanja pravnosnažne presude (čl. 76. st. 5. KZ RCG) povlačilo nekažnjavanje okrivljenog za učinjeno djelo.

Sa iznijetog ne stoji navod žalbe branioca okrivljenog Ašanin Vladislava da nema mjesta izricanju krivične sankcije jer nema krivičnog djela na strani okrivljenog, te da ga treba osloboditi od optužbe.

Žalba punomoćnika privatnog tužioca Subotić Stanka u pogledu odluke o krivičnoj sankciji je osnovana, pa je u tom dijelu uvažena i pobijana presuda preinačena tako što se okrivljeni Ašanin Vladislav za počinjeno krivično djelo osudjuje na kaznu zatvora u trajanju od 30 dana. Prvostepeni sud je pravilno utvrdio sve olakšavajuće okolnosti na strani okrivljenog Ašanin Vladislava ali ih je isuviše vrednovao u njegovu korist kada mu je izrekao uslovnu osudu. U konkretnom slučaju ne radi se o djelu manje društvene opasnosti da bi se i izricanjem uslovne osude ostvarila svrha izricanja krivičnih sankcija. Naprotiv, radi se o takvom djelu da njegova težina i društvena opasnost iziskuju izricanje bezuslovne kazne zatvora, pa je okrivljenom Ašanin Vladislavu izrečena kazna zatvora u trajanju od 30 dana, a kojom će se, po ocjeni ovog suda, ostvariti opšta i posebna svrha izricanja krivičnih sankcija iz čl. 5. i 33. KZ SRJ.

Osnovom izloženog, a primjenom čl. 387. ZKP-a, odlučeno je kao u izreci presude.

ZAPISNIČAR
Rajka Milović, s.r.

PREDSJEDNIK VIJEĆA – SUDIJA
Hasnija Simonović, s.r.

Za tačnost otpravka tvrdi i ovjerava
ovlašćeni službenik suda

J. D.